

Asia: VN/26572/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta

1. Yleiset kommentit

Lausuntonne yleisesti esityksestä

Opetushallituksen käsityksen mukaan koulujen tietoisuus sovittelusta on edelleen vähäistä ja suurin osa sovittelualoitteista tulee poliisilta, vaikka aloiteoikeus on myös kouluilla. Opetushallitus pitää tarkoituksenmukaisena matalan kynnyksen oikeussuojakeinojen edistämistä erityisesti lasten ja nuorten kohdalla. Opetushallitus pitää myös tärkeänä, että sovittelupalvelua on maantieteellisesti yhdenvertaisesti saatavilla.

Erityisesti alaikäisten kohdalla kouluissa harkitaan tarkoin sovitteluun ja sovittelualoitteiden tekemiseen liittyviä vastuukysymyksiä sekä lapsen ja nuoren etua erilaisissa tilanteissa. Uudistuksen yhteydessä onkin Opetushallituksen näkemyksen mukaan tärkeää kiinnittää huomiota riittävään ja saavutettavaan tiedotukseen ja viestintään.

Opetushallitus pitää lasten ja nuorten edun mukaisena, että sekä palveluntuottajien että vapaaehtoisten sovittelijoiden vastuita ja velvollisuuksia on hallituksen esitysluonnoksessa selkeytetty.

Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

-

2. Ehdotukset palvelujen järjestämisvelvollisuudesta ja valvonnasta (Sovittelulaki 7 ja 7a §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

3. Ehdotukset neuvottelukuntaa koskeviksi muutoksiksi (Sovittelulaki 6 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

4. Ehdotukset tietojensaantioikeudesta (Sovittelulaki 15, 16 ja 25 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Opetushallitus kannattaa esitysluonnoksessa henkilötietojen suojan ja välttämättömien tietojen tiedonsaantioikeuden osalta esitettyä.

Opetushallitus katsoo, että hallituksen esitysluonnoksen vaikutusarvion mukaisesti sovittelutoimistojen tiedonsaantioikeutta koskevat säännökset todennäköisesti lisäävät opetusviranomaisten tekemiä sovittelualoitteita, jolloin esitys voi parantaa lasten ja nuorten pääsyä sovittelun piiriin.

5. Ehdotukset julkisuuslain soveltamisesta (Sovittelulaki 20 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

Opetushallitus pitää hyvänä esitysluonnoksen ehdotusta, jonka mukaan julkisuuslakia ei rajattaisi säännöksessä koskemaan pelkästään asiakirjan salassapitoa ja vaitiolovelvollisuutta, vaan julkisuuslakia sovellettaisiin palveluntuottajiin kokonaisuudessaan silloin, kun ne suorittavat sovittelulain mukaisia tehtäviä.

6. Ehdotukset siirtymäsäännöksiksi (Sovittelulaki)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

7. Ehdotus talous- ja velkaneuvonnan erottamiseksi oikeusaputoimistoista (Laki Oikeuspalveluvirastosta 1, 2, 4 ja 9 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

8. Ehdotus esteellisyysäännöksistä (13 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

9. Ehdotus asiakkaan ohjaamiseksi toiseen toimistoon mm. esteellisyystilanteissa (14 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

10. Ehdotus Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimiston johtajaa koskeviksi säännöksiksi (4, 9 ja 15 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

-

11. Muut huomiot

-

-

Ruonala Heidi
Opetushallitus